

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Epistola VII. Leonis Papae IX. Ad Constantinv Monomachvm
Imperatorem. Laudat eum, quod pacem inter Latinos & Graecos conciliare
curet. Hortatur vt Romanam ecclesiam defendat. De arrogantia Michaelis

...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

EPISTOLA VII.

LEONIS PAPÆ IX.

AD CONSTANTINVM MONOMACHVM
IMPERATOR EM.

Laudat eum, quod pacem inter Latinos & Græcos conciliare curet. Hortatur ut Romanam ecclesiam defendat. De arrogantia Michaelis Constantinopolitani conqueritur : legatosque commendat.

Leo episcopus seruus seruorum Dei glorioſo & religioſo imperator iouae Romae Constantino Monomacho, dilecto filio, ſalutem.

QVANTAS gratias referre iugiter debeamus creatri-
ci & gubernatrici omnium sanctæ & indiuiduæ Trini-
tati, super inenarrabili dono eius, quo operatur om-
nia in omnibus, etiam ex tua deuotione & religioſa indu-
ſtria, gloriosissime fili atque sereniffime imperator, per-
pendere poſsumus: qui te talem nostris exhibuit, & gra-
tuita pietate prouidit diebus, cuius fida ope statum san-
ctæ & catholicæ ecclesiæ releuari, & terreni imperii
rempublicam meliorari confidamus. Tu enim poſt ni-
mium longas & pernicioſas discordias, primus pacis &
concordiæ monitor, portitor, & exoptatus exactor ef-
ficeris, & cum ipſo vase electionis humillimo Paulo di-
cere videris : *Pro Christo legatione fungentes, tamquam Deo*
2. Cor. 5. *exhortante per nos, obsecramus reconciliamini propter eum qui*
Ephes. 2. *est pax noſtra, qui facit utraque unum.* Etenim velut reli-
gioſa & egregiæ indolis proles, gemitus matris tuæ non
obliuisceris : nec contemnendam, quia ſenuit, ſed potius
reuerendam arbitraris, atque plenis caritate viſceribus, ad
eam redire meditaris, vt vni Deo & Patri omnium tanto
fias carior & propinquior, quanto eidem principali matri
benignior atque humilior. Neque enim tuam prudentiam
latet, quod in Ecclesiastico habent : *Benedictio patris firmat*
Ecclesi. 3. *domos filiorum : maledictio autem matris eradicat fundamenta.*
Prou. 1. Et illud : *Ne dimittas legem matris tuæ, liga eam in corde tuo*
iugiter. Quæ utique prouerbia magis curant nobis com-
mendare matrem quæ ad æternam vitam nos generat &

erudit, quam illam quæ ad mortem parit, & carnaliter diligit & instruit. Cui nisi illa successerit, vt regeneret & refoueat, ista procul dubio secundæ morti filios suos destinat. Porro hæc catholica mater & incorrupta virgo, quamuis omnem terram & fines orbis occupauerit membris suis & repleuerit, tamen vnum caput omnibus reuerendū & suspiciendum exerit & prætendit. *Quod* quicumque exhonorat, frustra se in ipsius membris computat. Illud autem quid sit, tua imperialis claritas omnino nouit: illud nimirum, quod Christi vox prætulit, & præminere voluit vniuersis, & subsequens ecclesiæ pietas & generalis sanctorum patrum consensus iugiter hactenus celebravit. Cuius venerabilem faciem tu quoque honorificare disponis, non ingratus illi quæ tuum verticem diademate terreni principatus decenter insigniuit, & tremendum & amandum populis effecit, & , vt in sempiternum regnes, chrismate adoptionis inunxit. Nempe ipsa antiqua & iam emerita Roma illum primum nobilissimum & religiosissimum Constantiñum, cuius genealogia gloriariſ, & potentia magnificariſ, cuiusque de nomine dictam urbem famosam regis, temporaliter edidit, nutriuit, prouexit, & super omnes mortales constituit, nec a beneficiis cessauit, donec eumdem æterni regni gloria cumulauit. Vnde multimoda gratiarum actione tuam excellentiam, gloriosissime fili, magnificando, tanto maiori super tua deuotione & recognitione replemur gaudio, quanto copiosior animarum numerus ex tuo regimine pendet, tuoque innititur exemplo. Et ideo non cessamus orare communem Dominum, per quem reges regnant, & principes iusta decernunt, vt in suo beneplacito te conseruet longæuum, & compleat in bonis desiderium tuum. Porro ego ipse qualiscumque apostolicae vicarius sedis, pro modulo humilitatis meæ & possibilitatis supplere laborans vicem mihi commissæ dispensationis, secundum deiloquum Paulum, *Væ mihi est, si non euangelizauero: necessitas enim mihi incumbit maxima*, posituro rationem æterno & districto Iudicii, propter vnius regimen ecclesiæ, *ex omnium ecclesiarum merito. Illa ergo sollicitudine, qua omnibus ecclesiis debo inuigilare, videns indisciplinatam & alienam gentem incredibili & inaudita rabie, & plusquam pagana im-

Prov. 8.

1. Cor. 9.

pietate aduersus ecclesias Dei insurgere passim, Christianos trucidare, & nonnullos nouis horribilibusque tormentis vsque ad defectionem animæ affligere, nec infanti, aut seni, seu femineæ fragilitati aliquo humanitatis respectu parcere, nec inter sanctum & profanum aliquam distantiam habere, sanctorum basilicas spoliare, incendere, & ad solum vsque diruere, sæpiissime peruersitatem eius redargui, commonui, obsecraui, prædictaui, opportune importuneque institi, terrorem diuinæ & humanæ vindictæ denuntiaui. Sed quia Sapiens ait: *Nemo potest corrigerem quem Deus despicerit, & stultus non corrigitur*; adeo obdurata & obstinata eius malitia permanit, vt de die in diem adderet peiora pessimis. Vnde non tantum exterio-
Ecclesi. 7. ra bona pro liberatione ouium Christi cupiens impende-
Rom. 13. re, sed superimpendi ipse peroptans, visum est mihi ad te-
 stimonium nequitiæ eorum, vel, si sic expediret, ad repres-
 sionem contumaciæ, humanam defensionem vnde cum
 que attrahendam fore, audiens ab Apostolo, principes
 non sine causa gladium portare, sed ministros Dei esse,
 vindices in iram omni operanti malum: & quia principes
 non sunt timori boni operis, sed mali: & reges atque du-
 ces missos a Deo ad vindictam malefactorum.

Suffultus ergo comitatu, qualem temporis breuitas & imminens necessitas permisit, gloriosi ducis & magistri Argyroi fidelissimi tui colloquium & consilium expetendum censui, non vt cuiusquam Nortmannorum, seu aliquorum hominum interitum optarem, aut mortem tractarem, sed vt saltem humano terrore resipiscerent, qui diuina iudicia minime formidant. Interea nobis eorum pertinaciam salutari admonitione frangere tentantibus, & illis ex aduerso omnem subiectionem facte pollicentibus, repentina impetu comitatum nostrum aggrediuntur: sed adhuc de victoria sua potius tristantur, quam latentur. Sicut enim tua pietas scribere curauit ad nostram consolationem, pro ista sua præsumptione maiorem in proximo expectant sibi superuenturam indignationem, post illam, quam experti sunt, suæ cateruæ diminutionem. Nos quoque diuinum adiutorium nobis adfore, & humanum non defore credentes, ab hac nostra intentione liberandæ Christianitatis non deficiemus, nec dabi-
 mus

mus requiem temporibus nostris, nisi cum requie sanctæ ecclesiæ periclitantis. Ad quam acquirendam & obtinen-
dam, habemus maximum ex diuina pietate solatum &
præsidium, carissimum atque clarissimum filium nostrum
imperatorem Henricum, cuius de die in diem expecta-
mus promissum & proximum aduentum, vt pote cum
procinctu & expeditione imperiali properantis ad no-
strum subsidium. Ad quod etiam superna gratia tuam se-
renitatem animauit, vt hincinde vobis duobus, velut tot-
idem brachiis, inimicam gentem ab ecclesia Christi pro-
pellentibus & procul effugantibus, afflictæ nunc Chri-
stianitatis releuetur decus, & reipublicæ reformetur sta-
tus. Et quia abundante iniquitate & refrigescente carita-
te, sancta Romana ecclesia & apostolica sedes nimium
diu obfessa fuit mercenariis & non pastoribus, a quibus
sua, non quæ sunt Iesu Christi, querentibus, deuastata
iacebat miserabiliter haec tenus, diuinum consilium voluit
meam humilitatem suscipere tantæ cathedræ pondus.
Quo licet plurimum mei imbecilles prægrauentur & de-
primantur humeri, non parum mihi subest sanctæ spei,
quandoquidem ex utroque latere tales adstant filii reli-
gione & potentia præclarissimi. Quapropter, deuotissi-
me fili, & serenissime imperator, collaborare nobis di-
gnare ad releuationem tuæ matris sanctæ ecclesiæ, & pri-
uilegia dignitatis atque reverentia eius, nec non patri-
monia recuperanda in tuæ ditionis partibus, sicut manife-
ste cognoscere poteris ex venerabilium prædecessorum
nostrorum seu tuorum scriptis & gestis. Tu ergo magnus
successor magni Constantini, sanguine, nomine & impe-
rio factus, vt fias etiam imitator deuotionis eius erga apo-
stolicam sedem, exhortamur: & quæ ille mirabilis vir
post Christum eidem sedi contulit & confirmauit & de-
fendit, tu iuxta tui nominis etymologiam, constanter ad-
iuua recuperare, retinere & defendere. Ita enim apud
Deum singulariter pugnans, cognominaberis, quod iam-
dudum inter homines cognominaris. Hoc sane gloriofis-
simus filius noster Henricus perficere molitur in suis parti-
bus. Quæ omnia nobis & vobis prouenient felicius & mul-
tiplicius, ubi, quantocius Dei gratia præueniente, & bea-
tissimis apostolorum principibus interuenientibus, & me

Alludit ad
cognomen
Monoma-
chi.

Concil. Tom. 25.

O o o

qualicumque vicario eorum mediante, & obtinente, firmissimum pacis & amicitiae inter vos ambos componuntur foedus.

Præterea confrater noster archiepiscopus Michael exhortatorias ad concordiam & unitatem direxit nobis litteras, quem ad tam optabile & necessarium bonum præmonentem tanto necesse est nos deuotius & alacrius suscipere, quanto perspicacius consideramus non posse computari inter discipulos Christi aliquem qui fraternæ paci deditigatur acquiescere, Domino suis dicente: *In hoc cognoscunt omnes, quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis adiuvicem:* & magno Paulo sic protestante: *Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum.* Sed nuerit tua claritas super præsumptionibus eius multa & intolerabilia iamdudum peruenisse ad aures nostras, qualiter etiam aperta persecutione in Latinâ ecclesiam exardescens, anathematizare non timuit omnes qui sacramenta attrectant ex azymis: & quod Alexandrinum & Antiochenum patriarchas antiqua dignitate sua priuare contendens, contra fas & ius sibi subdere noua ambitione appetit, & pleraque quæ usurpare dicitur, sicut a nostris nuntiis diligenter cognoscere poteris. In quibus si, quod absit, pertinax fuerit, pacem nostram nullatenus retinere poterit: quia procul dubio *ad nos reuertetur*, sicut Dominus dicit, *si ille noluerit esse filius pacis.* Vnde & Apostolus: *Si fieri, inquit, potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes.* Siquidem in vano patremfamilias honorat, qui vxorem eius exhonoret. Et frustra matrisfamilias caput & faciem magnificat, qui vel minimos filiorum eius impugnans, velut digitos pedum eius concusat. Contra quem sapientia Dei in Ecclesiastico sic intonat: *Quam malæ famæ est qui fugit patrem, & est maledictus a Deo qui exasperat matrem.* Confidimus tamen quod præueniente gratia Dei inuenietur innoxius ab his, aut correctus, aut cito resipiscet admonitus: & efficietur non qualis dicitur, sed qualis a nobis pie desideratur & speratur. Hinc iam tuæ gloriæ praesentes filios nostros sanctaque Romanæ & apostolicæ sedis nuntios per omnia commendamus, quatenus ut decet liberaliter suscipiantur, reuerenter habeantur, benigne & honeste tractentur, ratio-

Ioan. 13.

Hebr. 12.

Luc. 10.

Rom. 12.

Ecclef. 3.

nabiliter patienterque audiantur, atque quantocius nobis laudabiliter remittantur, ne tantum laborem illos frustra arripuisse pigeat, & nos mandasse pudeat. Porro ex Amalfitano episcopo nulla tibi suboriatur suspicio, quia Romanus est omnino, & ab Amalfitanis discedens, familiariter nobiscum viuit iam pene anno integro. Benedictus Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis dignetur tuam excellentiam benedicere omni benedictione spirituali, repleteque omni gaudio & pace, ut in praesenti saeculo per longa tempora feliciter domineris, & in futuro sine fine cum Rege regum & Domino dominantium regno celorum beate perfruaris, honorabilis & desiderabilis nobis in Christo fili & gloriose Augste. Amen.

E P I S T O L A VIII.

L E O N I S P A P A E I X.

A D P E T R V M D A M I A N I E R E M I T A M .

Viri sancti zelum laudat: & incontinentiam clericorum detestatur, & puniendam rescritbit.

Leo episcopus seruus seruorum Dei dilecto in Christo filio Petro eremitæ æternæ beatitudinis gaudium.

Ad splendidum nitentis pudicitiae torum, fili carissime, pio certamine, intentionem tuae mentis peruenisse, libellus, quem contra quadrimodam carnalis contagionis pollutionem honesto quidem stylo, sed honestiori ratione edidisti, manifestis documentis commendat. Subegisti quidem carnis barbariem, qui sic erexisti brachium spiritus aduersus libidinum obsecratalem. Execrabile quidem vitium, longeque segregans ab auctore virtutum, qui cum sit mundus, nihil admittit immunandum. Nec de sorte eius esse poterit, qui sordidis illecebbris subiacebit. Clerici vero, de quorum vita spurcissima flebiliter, pariterque rationabiliter tua prudentia disputauit, vere, & omnino vere ad funiculum hereditatis eius non pertinent, de quo ipsi voluptuosis se oblectationibus submouent. Quod si pudice conuersarentur, non solum templum Dei sanctum, sed ipsum etiam sanctuarium

Concil. Tom. 25.

O o o ij